

Výzkumný
Ústav
Železniční, a.s.

NOVÁ EKOLOGICKÁ ŽELEZNIČNÍ VOZIDLA

Ing. Antonín Blažek

TRENDY
EVROPSKÉ
DOPRAVY

EUROPEAN
TRANSPORT
TRENDS

Praha, 6. června 2013

Výzkumný
Ústav
Železniční, a.s.

TRENDY
EVROPSKÉ
DOPRAVY

EUROPEAN
TRANSPORT
TRENDS

Úvod do ekologických pohonů dopravních prostředků

- ▣ LPG – propan-butan
  - ▣ CNG, LNG – stlačený nebo zkapalněný zemní plyn
  - ▣ Vodík
    - ▣ Palivové články
    - ▣ Akumulátory

Atributy jednotlivých zdrojů energie

▣ LPG

- odpadní produkt při rafinaci ropy
- vhodný pro zážehové motory - automobily
- nevhodný pro vznětové motory - železnice

▣ CNG

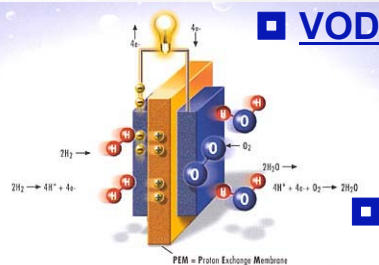
- nezávislý na těžbě ropy

LNG

- vhodný pro vznětové motory, nízké emise
- chybějící tankovací infrastruktura na železnici

▣ VODÍK

- palivo budoucnosti
- tepelné motory i zdroj el. energie v palivovém článku
- nevládnutá technologie, výbušnost

▣ PALIVOVÉ - výroba el. energie chemickou reakcí

ČLÁNKY

- ekologicky čisté
- nízká kapacita a vysoká hmotnost

▣ AKU

- využití v rámci hybridních pohonů
- ekologicky nezávadný provoz
- nízká kapacita a vysoká hmotnost

Historie elektrizace kolejové dopravy

▣ První elektrická tramvaj

Berlín 1881, napájena z kolejí

▣ První elektrická tramvaj u nás

Praha 1891

▣ První elektrizovaná trať

Berlín 1879

Anglie, Brighton 1883

▣ První elektrizovaná trať u nás

Tábor – Bechyně 1903

Výzkumný
Ústav
Železniční, a.s.

TRENDY
EVROPSKÉ
DOPRAVY

EUROPEAN
TRANSPORT
TRENDS

Elektrizovaná kolejová doprava - ekologický dopravní prostředek

- ▣ rozšířená ekologicky čistá forma
  - ▣ v současné době jediná alternativa pro vysokorychlostní kolejovou dopravu
  - ▣ různé napájecí soustavy dnes nejsou překážkou
    - ▣ v ČR elektrizováno více než 30% délky tratí

- ▣ nevýhodou je závislost na centrální dodávce energie

Výzkumný
Ústav
Železniční, a.s.

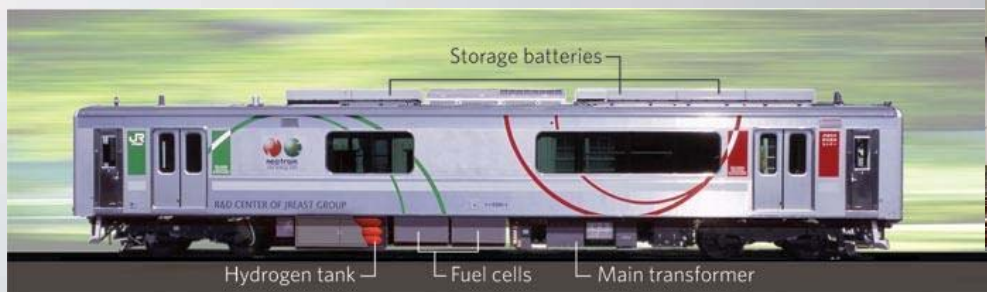
TRENDY
EVROPSKÉ
DOPRAVY

EUROPEAN
TRANSPORT
TRENDS

Kolejová vozidla poháněná palivovými články

- ▣ palivové články - perspektivní pohon budoucnosti
  - ▣ projekty ve fázi zkoušek na kolejových vozidlech
    - ▣ Japonsko 2006 - elektrický vůz KuMoYa E995-1
    - ▣ rozvoji brání nízká kapacita a vysoká hmotnost palivových článků

Výzkumný
Ústav
Železniční, a.s.

TRENDY
EVROPSKÉ
DOPRAVY

EUROPEAN
TRANSPORT
TRENDS

Kolejová vozidla poháněná zemním plynem ve světě

- ▣ CNG - perspektivní náhrada motorové nafty dostatečné zásoby zemního plynu ve světě
  - ▣ zkušební projekty v mnoha zemích
Německo, Kanada, ČR...
  - ▣ nízké náklady na úpravy kolejových vozidel

Výzkumný
Ústav
Železniční, a.s.

TRENDY
EVROPSKÉ
DOPRAVY

EUROPEAN
TRANSPORT
TRENDS

CNG lokomotiva 703.821

- ▣ první projekt kolejového vozidla poháněného zemním plynem v ČR
  - ▣ zkoušky ukončeny lokomotiva schválena DÚ
  - ▣ přednosti CNG pohonu
    - nižší hlučnost
    - nižší provozní náklady
    - nižší emise CO₂
    - nižší emise NO_x
    - zanedbatelné emise pevných částic

Výzkumný
Ústav
Železniční, a.s.

TRENDY
EVROPSKÉ
DOPRAVY

EUROPEAN
TRANSPORT
TRENDS

CNG lokomotivy řady 714

- ▣ 2 funkční prototypy
jednomotorová a dvoumotorová koncepce
  - ▣ oba prototypy ve stádiu zkoušek
  - ▣ na rozdíl od řady 703
možnost uplatnění v traťové službě

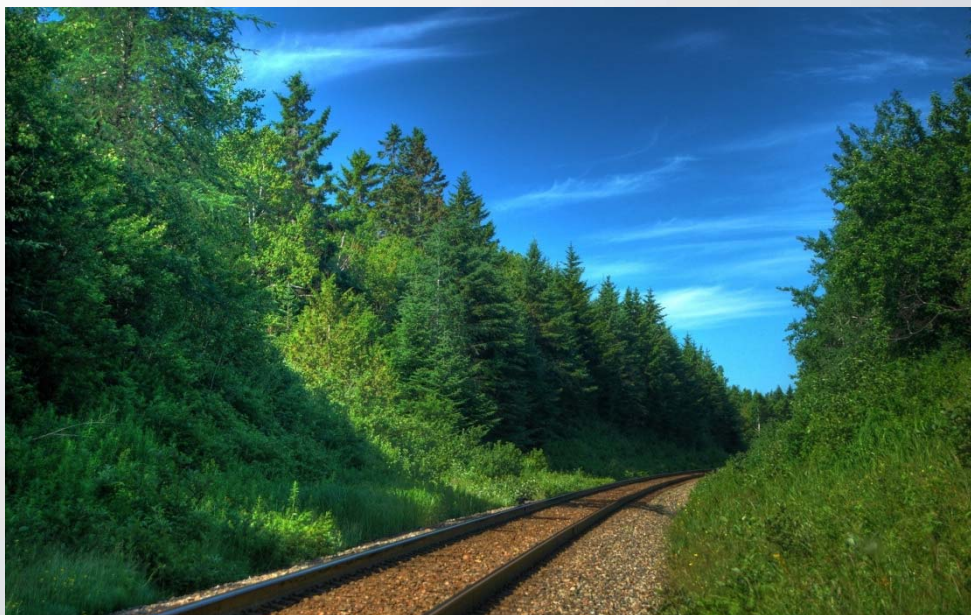
Výzkumný
Ústav
Železniční, a.s.

TRENDY
EVROPSKÉ
DOPRAVY

EUROPEAN
TRANSPORT
TRENDS

Děkuji za pozornost

www.cdvoz.cz